

การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27
The Development of a Teacher Development Program on
Organizing Learning Activities of English for Communication
for Schools under the Office of Secondary Education Service Area 27

นุดจนาจ สัพโส¹ และ ศิวะกรณ์ ฤทธสุวรรณ²
Nootjanat Sappaso¹ and Sivakorn Krissanasuwan²

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 3) พัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีจำนวน 217 คน ได้มาโดยวิธีการใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบประเมิน แบบสอบถาม และ แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ องค์ประกอบและตัวชี้วัดโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษาได้ 6 องค์ประกอบ ประกอบด้วย หลักสูตรการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และ 30 ตัวชี้วัด ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน มีความเห็นว่า องค์ประกอบและตัวชี้วัด มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด

2) ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อ

¹ นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² อาจารย์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ M.Ed. student in Educational Administration and Development Program, Faculty of Education, Mahasarakham University

² Lecturer, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Mahasarakham University

การสื่อสารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.10$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน 3) ผลการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง และความมีประโยชน์ของโปรแกรมและคู่มือการใช้โปรแกรม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน พบว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง และความมีประโยชน์ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

คำสำคัญ โปรแกรมพัฒนาครู ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

Abstract

The purposes of the research were (1) to study the components and the indicators of organizing learning events in English for communication for schools under the Office of Secondary Education Service Area 27, (2) to study current conditions and desirable conditions of organizing learning events in English for communication for schools under the Office of Secondary Education Service Area 27, and (3) to develop a teacher development program on organizing learning events in English for communication for schools under the Office of Secondary Education Service Area 27. The sample consisted of 217 teachers, obtained through purposive sampling from 60 schools. The sample size was determined according to the Krejcie and Morgan table. The instruments consisted of an evaluation form, a questionnaire, and an interview form. The statistics employed in data analysis were percentage, the mean and standard deviation.

The results were as follows:

1. The results of the analysis of the components and the indicators of organizing learning events in English for communication for schools revealed 6 components. They were: a curriculum which emphasized learner-centered learning; teaching English for communication; organizing learning activities; learning media; measurement and evaluation. Also, 30 indicators were revealed. The 5 experts saw that the components and the indicators were suitable at the highest level.

2. The results of the analysis of the current conditions and desirable conditions of organizing learning events in English for communication for schools under the Office of Secondary Education Service Area 27, as a whole, were at a moderate level ($\bar{x} = 3.10$).

Considered by aspect, every aspect was found to be at a moderate level. Regarding the desirable conditions of organizing learning events in English for communication for schools under the Office of Secondary Education Service Area 27, as a whole, they were at a highest level ($\bar{X} = 4.52$). Considered by aspect, every aspect was at a highest level.

3) The evaluation on the suitability, possibility, congruence and usefulness of the Teacher Development Program on Organizing Learning Activities of English for Communication for Schools under the Office of Secondary Education Service Area 27, and the handbook, by 7 experts revealed that all of the mentioned attributes were at a highest level.

Keywords: Teacher development program, English for communication

บทนำ

ในยุคโลกาภิวัตน์ เด็กไทยจะต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาได้มากกว่าหนึ่งภาษา และสามารถใช้อังกฤษเพื่อสื่อสารในกลุ่มประเทศอาเซียน และระดับสากลได้ด้วย กระแสของอาเซียนทำให้คนไทยต้องให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ จะต้องพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ (สำออง หิรัญบุรณะ, 2544) นับวันภาษาอังกฤษจะมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นในการจัดการศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (กรมวิชาการ, 2551) มีความมุ่งหวังว่า เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาจะทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ สามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลายหลักสูตรการสอนภาษาต่างประเทศจะเน้นการสอนเพื่อการสื่อสาร หนังสือแบบเรียนต่างๆ ที่นิยมใช้สอนและได้รับอนุญาตจากกรมวิชาการให้สอนตามระดับต่าง ๆ พร้อมทั้งผลิตตามหลักการสอนเพื่อการสื่อสาร ครูผู้สอนภาษาอังกฤษจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นกระบวนการสอนที่ให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาเกี่ยวกับสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวหรือเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนได้ประสบอยู่ในชีวิตประจำวัน เช่น การสนทนา การถามตอบ การออกคำสั่ง การขอร้อง เป็นต้น โดยเน้นการฝึกภาษาแบบเจ้าของภาษาใช้ในการสื่อสารจริงแต่เป็นประโยชน์ง่าย ๆ ครูต้องตั้งจุดประสงค์ที่แน่นอนว่าต้องการที่จะฝึกให้ใช้ภาษาเพื่ออะไร ในสถานการณ์เช่นไร อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษให้มากที่สุดโดยอาศัยกิจกรรมการจับคู่สนทนาการเข้ากลุ่มเนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน การแบ่งกลุ่มกันเพื่อปฏิบัติกิจกรรมต่างๆจะช่วยให้แก้ไขปัญหาได้ ซึ่งการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบนี้ จะส่งผลให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกที่จะสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างไม่ลังวกล อีกทั้งการจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นวิธีการที่คำนึงถึงความสนใจของผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สมชาย ฐิติรัตนอัศว, 2551)

ครูผู้สอน เป็นบุคคลสำคัญที่สุดจะส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552) ครูนับว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะหากครูมีคุณภาพสูงย่อมส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพสูงด้วย ครูจึงมีส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้อย่างสันติสุข ครูที่มีคุณภาพจึงมีความสำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556) และครูเป็นบุคคลสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาสังคมและการศึกษาของชาติ ครูเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ในการพัฒนาบุคคลในสังคมให้มีความเจริญงอกงามอย่างเต็มที่ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาชาติบ้านเมืองต่อไป ดังนั้น การพัฒนาครูให้เป็นบุคคลที่มีศักยภาพสูงสุดจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องกระทำอย่างจริงจังและต่อเนื่อง (ยนต์ ชุ่มจิต, 2535) ในด้านการจัดเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากการปรับปรุงหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษหลายครั้ง เพื่อใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใหม่เข้ามาช่วย แต่ก็ยังพบปัญหาในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอีกมากมาย เช่น เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารของนักเรียนกับระยะเวลาที่สูญเสียไปกับการสอน (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526 อ้างอิงจาก สมศิริ สุระประเสริฐ, 2549) ในด้านของครูผู้สอน พบว่าครูผู้สอนขาดโอกาสในการพัฒนานตนเองในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ครูผู้สอนมีประสบการณ์น้อยในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และยังมีปัญหาด้านอื่น ๆ เช่น จำนวนนักเรียนต่อห้องมากเกินไป นักเรียนไม่กล้าแสดงออกในสถานการณ์จริงเมื่อพบกับเจ้าของภาษา นักเรียนขาดความมั่นใจ ทำให้การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ

จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ของสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ในผลการประเมินต้นผู้เรียน (ระดับมัธยมศึกษา) พบว่าผลสัมฤทธิ์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ เว้นแต่กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ยังอยู่ในระดับปรับปรุงให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้และศึกษาค้นคว้าตามศักยภาพของตนเองรู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่อย่างจำกัด มีการบูรณาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งการให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา (สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2559) ทั้งนี้เนื่องจากว่า ครูผู้สอนนั้นขาดความรู้ ความเข้าใจ และไม่ได้ใช้วิธีการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับผู้เรียนและจากการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ ที่รับผิดชอบด้านภาษาอังกฤษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 27 ให้ข้อมูลว่า “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนทุกระดับค่อนข้างต่ำ ซึ่งไม่ต่างจากผลการสอบ O-NET เท่าใดนัก อาจจะเป็นเพราะว่าครูไม่มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร อีกทั้งครูไม่มีโอกาสพัฒนาความรู้ด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและปัญหาด้านงบประมาณ อีกทั้งนักเรียนในแต่โรงเรียนค่อนข้างจะมีปัญหาในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นวิชาที่นักเรียนไม่ชอบ ไม่กล้าแสดงออก ไม่สนใจที่จะเรียนรู้ทำให้เกิดปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลการทดสอบ O-NET ต่ำตามลำดับ (อุพิศ เหมือนทอง, 2560)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนภาษาอังกฤษได้ตระหนักถึงความสำคัญในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษาเพื่อพัฒนาให้ครูได้เข้าใจในกระบวนการพัฒนานตนเองในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร รวมทั้งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานการศึกษาพุทธศักราช 2551 จึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ซึ่งถือว่าครูเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่มีส่วนพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและเป็นแรงผลักดันในการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27
3. เพื่อพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา
2. การสังเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 1 เพื่อให้ได้องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา ได้องค์ประกอบจำนวน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ด้านการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 4) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5) ด้านสื่อการเรียนรู้ 6) ด้านการวัดและประเมินผล
3. ตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. นำผลการวิจัยที่ได้จากระยะที่ 1 (องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร) มาใช้เพื่อสร้างเป็นแบบสอบถาม เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

2. วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

3. ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา

4. สร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อใช้ในการสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

5. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 217 คน ได้มาโดยวิธีการใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2553) จากจำนวนผู้บริหารและครูทั้งหมด 487 คน เทียบสัดส่วนของแต่ละขนาดและแต่ละโรงเรียนแล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ระยะที่ 3 การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) โดยนำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ในระยะที่ 2 มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น

2. ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา จากสถานศึกษาที่เป็นที่ยอมรับและเป็นแบบวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

3. ร่างโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และจัดทำคู่มือการดำเนินการ

4. ประเมินโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยวิธีการสนทนากลุ่ม Focus Group จำนวน 7 คน

5. จัดพิมพ์โปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา และจัดทำคู่มือการดำเนินการตามแนวทางฉบับจริง เพื่อเผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

ผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษาได้ 6 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) หลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5) สื่อการ

เรียนรู้ 6) การวัดและประเมินผล และ 30 ตัวชี้วัด ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน มีความเห็นว่า องค์ประกอบและตัวชี้วัด มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังตาราง 1

ตาราง 1 องค์ประกอบและตัวชี้วัดโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา

ข้อ	องค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	ด้านหลักสูตร	4.44	0.65	มาก	4.51	0.59	มากที่สุด
2	ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.40	0.62	มาก	4.50	0.54	มากที่สุด
3	ด้านการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	4.41	0.60	มาก	4.51	0.59	มากที่สุด
4	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.41	0.59	มาก	4.48	0.71	มากที่สุด
5	ด้านสื่อการเรียนรู้	4.41	0.60	มาก	4.51	0.59	มากที่สุด
6	ด้านการวัดและประเมินผล	4.52	0.63	มาก	4.52	0.69	มากที่สุด
โดยรวมทุกองค์ประกอบ		4.43	0.61	มากที่สุด	4.51	0.62	มากที่สุด

2. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา ดังตาราง 2

ตาราง 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา

องค์ประกอบโปรแกรมพัฒนาครู	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านหลักสูตร	3.21	0.84	ปานกลาง	4.51	0.59	มากที่สุด
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.81	0.89	ปานกลาง	4.50	0.54	มากที่สุด
3. การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	3.28	0.87	ปานกลาง	4.51	0.65	มากที่สุด
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.79	0.83	ปานกลาง	4.48	0.71	มาก
5. สื่อการเรียนรู้	3.29	0.80	ปานกลาง	4.60	0.65	มากที่สุด
6. การวัดและประเมินผล	3.40	0.71	ปานกลาง	4.52	0.69	มากที่สุด
รวม	3.10	0.86	ปานกลาง	4.52	0.65	มากที่สุด

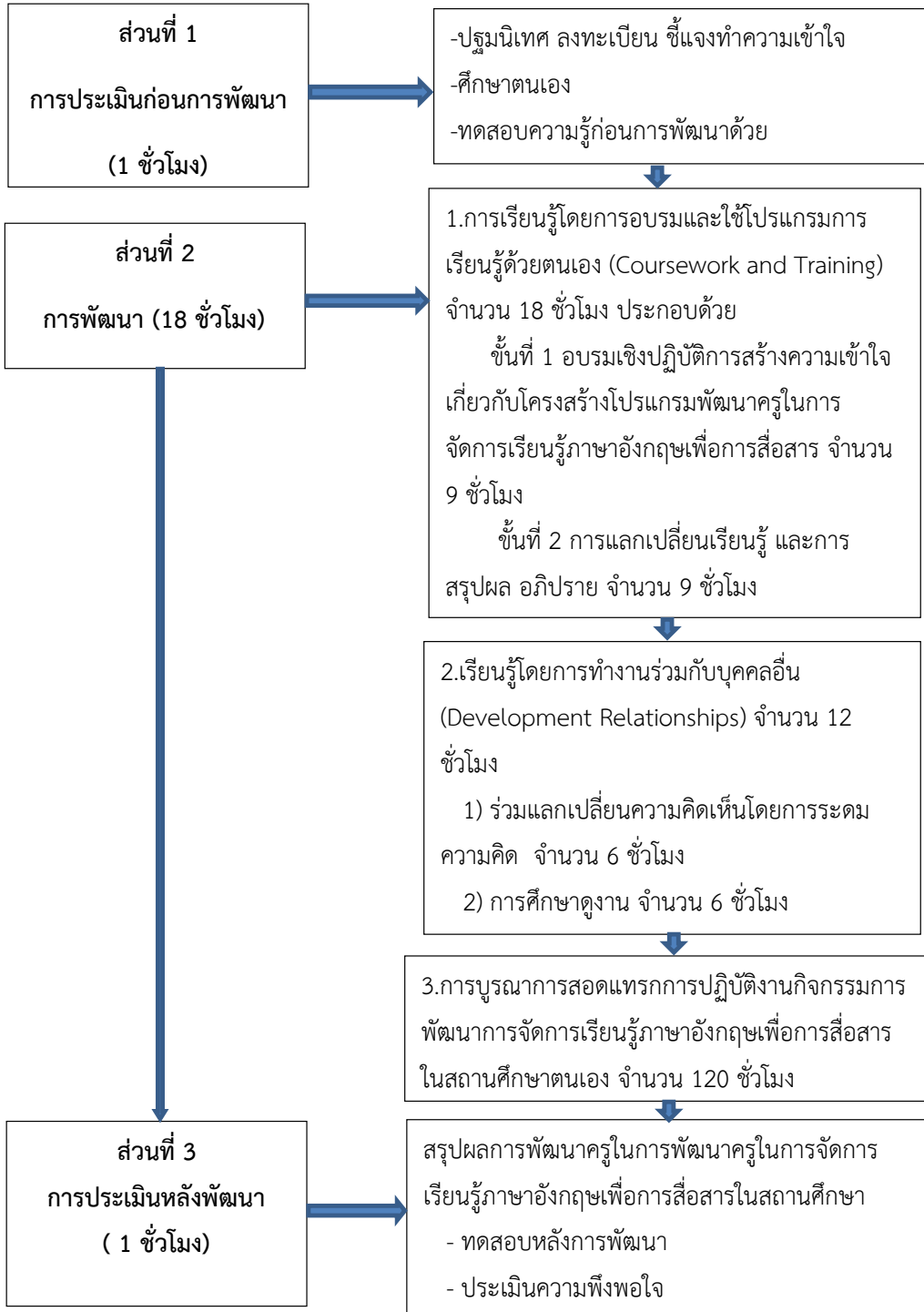
จากตาราง 2 พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.10$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

3. ผลการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง และความมีประโยชน์ของโปรแกรมและคู่มือการใช้โปรแกรม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน พบว่า มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด มีความเป็นไปได้ ระดับมากที่สุด มีความสอดคล้องระดับมากที่สุด และมีประโยชน์ในระดับมากที่สุด ในการสร้างโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม และข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้วิจัยได้นำมาร่างโปรแกรมพัฒนาครู ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 โปรแกรมพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษา โดยใช้วิธีการพัฒนาแบบผสมผสาน ประกอบด้วย ครูผู้สอนศึกษาด้วยตนเอง การฝึกอบรม การศึกษาดูงานโรงเรียนที่จัดกิจกรรมในระดับดี รวมทั้งการฝึกปฏิบัติจริง ซึ่งโปรแกรมประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ส่วน คือ หลักการและเหตุผล เนื้อหาสาระ วิธีการพัฒนา ระยะเวลาในการพัฒนา การวัดผลประเมินผล

ส่วนที่ 2 คู่มือการใช้โปรแกรมพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 คำชี้แจงเกี่ยวกับการใช้โปรแกรม ส่วนที่ 2 กิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนที่ 3 การวัดผลประเมินผล

โปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 (150 ชั่วโมง)

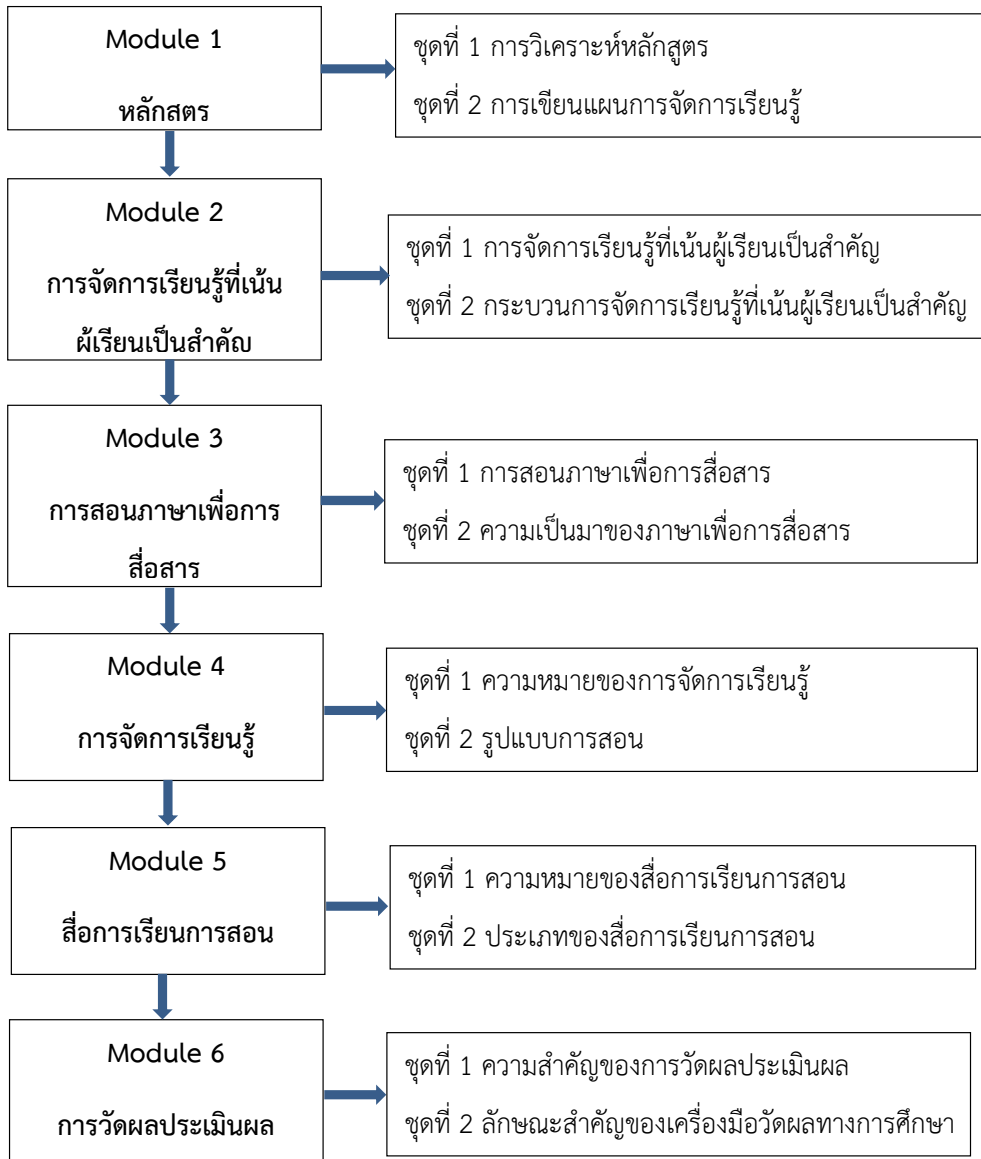
วิธีการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

1.การเรียนรู้โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการและใช้โปรแกรมการเรียนรู้(Coursework and Training)

1.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ

1.2 การออกแบบโปรแกรมเพื่อพัฒนาครูที่มีประสิทธิภาพ

1.3 การอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้โปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ด้านการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 4) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5) ด้านสื่อการเรียนรู้ 6) ด้านการวัดและประเมินผล ผู้วิจัยสรุปแต่ละด้านได้ ดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตร

หลักสูตรเป็นตัวที่กำหนดแนวทางการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน โดยมีการกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่หลักสูตรกำหนดไว้ หลักสูตรมีความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ อีกทั้งเป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษา และควบคุมการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา หรือเป็นสิ่งที่นำจุดมุ่งหมายและนโยบายทางการศึกษาไปแปลงเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษา เป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทำให้ผู้เรียนได้ทราบว่า จะได้เรียนรู้อะไร เมื่อเรียนจบหลักสูตรแล้วจะได้รับประสบการณ์อะไร (อึ้ง บัศรี, 2542)

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากการคิด การศึกษาค้นคว้า การทดลอง การสรุปเป็นทฤษฎีโดยตัวผู้เรียนเอง ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 22 กำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) และตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดหลักการ ข้อ 3 ซึ่งกำหนดไว้ว่า “ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตโดย ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

1.3 การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching – CLT) เป็นการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญของผู้เรียนมีการจัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน ซึ่งเชื่อมระหว่างความรู้ทางภาษาทักษะทางภาษาและความสามารถในการสื่อสารเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ด้านภาษาไปใช้ในการสื่อสาร ตรงตามเป้าหมายและหน้าที่ของภาษา (Function): compare and contrast, persuasion, asking question, expressing like and dislike, cause and effect, summarizing, sequencing, predicting, ageing/disagreeing, greeting people/ introductions อีกทั้งใช้ภาษาทั้งการพูดและการเขียนได้อย่างเหมาะสมกับบริบท เช่น รู้ว่าเมื่อไหร่จะใช้ภาษาที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เป็นต้น (Richard, Jack.C, 2006)

1.4 กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการถ่ายทอดข้อมูลจากผู้สอนไปยังผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในบทเรียนนั้นและทำการสนองเพื่อเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการของการเรียนการสอนต้องอาศัยลักษณะ องค์ประกอบและรูปแบบของการสื่อสารในหลักการดำเนินการ เพื่อเกิดเป็นการสื่อสารขึ้นระหว่างผู้สอนและผู้เรียน เป็นการนำเอาหลักสูตรที่กำหนดไว้มาปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผล ซึ่งผลของการจัดระบบงานที่ดีของผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นเครื่องมือชี้ให้เห็นความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียน การจัดระบบที่ดีจะเป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายตามหลักสูตร ผลการสังเคราะห์ (ยนต์ ชุ่มจิต, 2535)

1.5 สื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็นและเป็นตัวกลางสำหรับกระบวนการเรียนการสอน ที่จะทำให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นกุญแจสำคัญในการวางแผนและการสอนเชิงระบบ สื่อการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ หรือเหตุการณ์ที่สร้างเงื่อนไขซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ ตลอดจน สื่อเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก เพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาศักยภาพทางการคิด ได้แก่ การคิดไตร่ตรอง การคิดสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตลอดจนสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมให้แก่ผู้เรียน โดยจำแนกเป็น ครู ตำรา และสิ่งแวดลอมรอบๆ โรงเรียนต่างเป็นสื่อการเรียนการสอนทั้งสิ้น ซึ่งสิ่งที่กล่าวมาเหล่านี้จะเป็นตัวช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติให้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนการสอนและตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (กรมวิชาการ, 2545)

1.6 การวัดและประเมินผล

เป็นสิ่งที่ประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่าบรรลุตามเป้าหมายและจุดประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้หรือไม่ กระบวนการวัดผลประเมินผล จะต้องเน้นการชี้ให้เห็นสภาพที่แท้จริงของนักเรียน ดังนั้นการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งครูผู้สอนจะต้องรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อที่จะตัดสินใจในการที่จะสรุปผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ การวัดผลประเมินผลในทุกระดับ ทั้งระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา และระดับชาติ ต้องเชื่อมโยงและสะท้อนให้เห็นความก้าวหน้าของผู้เรียนเมื่อเทียบกับเคียงกับมาตรฐานอย่างชัดเจน การวัดและประเมินผลจะต้องมีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน สำหรับเป็นกระบวนการที่จะทำให้ทราบว่า กิจกรรมการเรียนการสอนมีข้อดีข้อเสียอย่างไร เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนดหรือไม่ (กรมวิชาการ, 2545)

2. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

2.1 สภาพปัจจุบันของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษา จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการวัดผลประเมินผล 2) ด้านสื่อการเรียนรู้ 3) ด้านหลักสูตร 4) ด้านการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 5) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ 6) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.2 สภาพที่พึงประสงค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษา จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านสื่อการเรียนรู้ 2) ด้านการวัดผลประเมินผล 3) ด้านหลักสูตร 4) ด้านการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 5) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ 6) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่าสอดคล้องกันคือ ด้านสื่อการเรียนการสอน เนื่องจาก สถานศึกษามีงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ หรืองบประมาณในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมไม่เพียงพอ นอกจากนี้หน่วยงานที่กำกับดูแลโรงเรียนจะต้องมีการจัดอบรมการสร้างสื่อใหม่ ๆ ให้กับครูและบุคลากรที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษา สอดคล้องกับ ประดิษฐ์ แจ่มสุข (2553) ได้ศึกษาการพัฒนาศักยภาพในการผลิตสื่อการเรียนรู้ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนดงมะไฟวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) ครูขาดเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้และขาดสื่อที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ดังนั้นครูจึงต้องการได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อผลิตสื่อการเรียนรู้ 2) แนวทางการพัฒนาศักยภาพ ในการผลิตสื่อการเรียนรู้ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ได้แก่ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน ครูร่วมกันผลิตสื่อในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ การนำสื่อที่ผลิตไปใช้ในการจัดการเรียนรู้นิทรรศการตามผล และประเมินผล 3) การติดตามผลและประเมินผลการพัฒนาศักยภาพในการผลิตสื่อการเรียนรู้ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษโดยการเปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนและหลังการอบรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. โปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย ส่วนต่าง ๆ 7 ส่วน ได้แก่ 1) ที่มาและความสำคัญของโปรแกรม 2) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม 3) เนื้อหา 4) รูปแบบและวิธีการพัฒนา 5) โครงสร้างของโปรแกรม 6) ระยะเวลาในการพัฒนา 7) การประเมินผล และขอขยายเนื้อหาแบ่งออก 6 Module ได้แก่ 1.หลักสูตร 2.การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3.การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร 4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5. สื่อการเรียนรู้และ 6) การวัดและประเมินผล โดยมีแนวการจัดกิจกรรมคือ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต การเรียนรู้เป็นกลุ่ม การระดมสมอง การศึกษาดูงาน และเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง สำหรับเทคนิคและเครื่องมือ ได้แก่ เอกสารประกอบโปรแกรม ใบกิจกรรมทดสอบความเข้าใจ และแบบประเมิน ส่วนการประเมินผล ประกอบด้วยประเมินตนเองก่อน ระหว่าง และหลังการพัฒนา ประเมินการทำกิจกรรมตามกำหนด ประเมินความสนใจและตั้งใจในการศึกษาด้วยตนเอง ประเมินการซักถาม และการให้ข้อคิดเห็น ประเมินการรายงานอบรม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และโปรแกรมฯ ได้รับการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ท่าน ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง ของโปรแกรม พบว่า มีความเหมาะสมระดับปานกลาง มีความเป็นไปได้ ระดับมากที่สุด การที่ผลปรากฏเช่นนี้อธิบายได้ว่า ในการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา ผู้วิจัยยึดตามแนวคิดของสุวิมล ว่องวาณิช (2544) ที่ให้ความหมายของโปรแกรมว่า หมายถึง

ระบบโครงสร้างที่กำหนดกิจกรรมต่างๆ ที่ออกแบบมาเพื่อจุดมุ่งหมายเดียวกันเพื่อปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานของครู ซึ่งในการพัฒนาโปรแกรมครั้งนี้ก็เพื่อเพิ่มเติมน้ำรู้และทักษะในการจัดการเรียนรู้อของครูในด้านการออกแบบการเรียนรู้อ การจัดการเรียนรู้อที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อนอกจากนี้ยังดำเนินการสร้างโปรแกรมตามแนวคิดของ Barr และ Keating (1990) ที่อธิบายชั้นต่าง ๆ ของการสร้างโปรแกรมว่า เริ่มด้วยขั้นการประเมิน ซึ่งเป็นการประเมินความต้องการ ขั้นที่ 2 ขั้นการวางแผนด้วยการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และการประเมินผล ขั้นที่ 3 การปฏิบัติ เป็นการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ ขั้นที่ 4 ประเมินหลังการปฏิบัติ จึงเห็นได้ว่าโปรแกรมสร้างขึ้นมามีตามแนวคิดที่สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ และผู้วิจัยยังได้ศึกษาองค์ประกอบของโปรแกรมและขอบข่ายเนื้อหาของโปรแกรมตามแนวคิดของนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่าน สรุปได้องค์ประกอบทั้งหมด 7 ส่วน จึงได้ดำเนินการสร้างโปรแกรมที่ประกอบด้วย ที่มาและความสำคัญของโปรแกรมวัตถุประสงค์ของโปรแกรม เนื้อหา รูปแบบและวิธีการพัฒนา โครงสร้างของโปรแกรม แนวการจัดการกิจกรรม เทคนิคและเครื่องมือ และการประเมินผล (ปริญญามิสุข, 2552 ; Kanaya and McMillan, 2005) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ เพ็ญทิพ มานะจิตต์ (2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามทฤษฎีการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการปฏิบัติการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูไทยผู้สอนภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมีความรู้ความเข้าใจตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับสูงและมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ความเข้าใจจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ อาทิเช่น สื่อ ผลงานวิจัย และการสัมมนา 2) ครูมีการปฏิบัติการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับปานกลาง การปฏิบัติการสอนของครูใช้วิธีผสมผสานแบบดั้งเดิมกับแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยปกติผู้เรียนมักจะเรียนภาษาอังกฤษโดยการทำกิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นคู่มากกว่าเป็นกลุ่มและมีการใช้ภาษาไทยอยู่บ่อยครั้งในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้อภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมและรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้อของการจัดการเรียนรู้อภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร อยู่ในระดับต่ำ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้อภาษาอังกฤษควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้สถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้อที่ส่งเสริมให้การเรียนรู้อภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมีประสิทธิภาพ และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะด้านการสื่อสาร

1.2 ด้านสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้อภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมและรายด้าน พบว่า มีความต้องการสูงสุด คือ ด้านสื่อการเรียนรู้อ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านหลักสูตร ด้านการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ด้านการ

จัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีแผนการดำเนินงาน กำหนดนโยบายการจัดการเรียนเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพื่อพัฒนาและเป็นแนวทางในการดำเนินงานในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน อย่างมีคุณภาพ

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถนำแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้ง 6 ด้านไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษาให้มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

1.4 หน่วยงานต้นสังกัด ควรพิจารณาการฝึกอบรมโดยจัดส่งครูผู้สอนเข้ารับการฝึกอบรม ร่วมสัมมนา จัดประชุม เพื่อให้ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้สูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาและพัฒนาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษา บูรณาการกับรายวิชาอื่น

2.2 ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและชัดเจนด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากการใช้โปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 เพื่อนำผลไป ใช้ในการวางแผนบริหารในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2551). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *คู่มือการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษา*
- ปีที่ 1*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
- ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จำรง บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตรและการออกแบบพัฒนา*. กรุงเทพฯ: ธนวิชัยพิมพ์.
- ปริญญญา มีสุข. (2552). *งานวิจัยการพัฒนาทางวิชาชีพของปริญญญา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำออง หิริบุญธนะ.(2544). *สื่อการสอนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement.
- Richard, Jack C. (2006). *Communicative Language Teaching Today*. Cambridge: Cambridge University Press.